

พีรพัฒน์ วชิรนทรางกูร¹ วิทยา จันทรศิลา²
เกลิงศก โสมทิพย์³ สำนวณ มีแจ้ง⁴

รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย

AN ADMINISTRATIVE MODEL OF MULTIPLE INTELLIGENCE DEVELOPMENT
FOR KANCHANAPISEK WTTAYALAI SCHOOL STUDENTS

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย โดยการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย 2) การสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย มีการตรวจสอบรูปแบบโดยการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) 3) การทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ทดลองใช้ในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์

¹ นิสิตระดับปริญญาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

² รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

⁴ รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และ 4) การประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย โดยการจัดประชุมประชาพิจารณ์ (Public Hearing) ผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ครูหอพัก นักเรียนประจำ และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย พบว่า โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยทั้ง 9 แห่งทั่วประเทศ มีการบริหารงานเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน อยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มบริหารวิชาการ โดยสอดแทรกไว้ใน การจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งไม่แตกต่างจากโรงเรียนทั่วไปในการพัฒนาพหุปัญญาทุกๆ ด้านในตัวเด็กนักเรียน 1 คน เลื่อนเน้นเฉพาะความสามารถที่นักเรียนแสดงออกเท่านั้น ทุกโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนในรูปแบบโครงการ/กิจกรรมเสริม แต่ไม่มีการวัดและประเมินผลความสามารถทางพหุปัญญา

2. รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยที่สร้างขึ้น พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการ (Integrated Educational Management System : iEMS) ประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้

2.1 ภาพลักษณ์ความสำเร็จ (Success Image) ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมาย

2.2 โครงสร้างการบริหาร (Organization Structure) ประกอบด้วย กลุ่มบริหารทั่วไป กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารหอพักนักเรียนประจำ

2.3 การบริหารจัดการ (Management) ได้แก่ กลยุทธ์ (Strategy) ในการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญา ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม (Participation) การระดมทรัพยากร (Mobilization) และความเป็นอิสระ (Autonomy)

2.4 การกำกับติดตาม (Monitoring) โดยเน้นกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลแบบ 360 องศา ตามสภาพจริงทุกรายการ

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย พบว่า นักเรียนมีความสามารถทางพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทั้ง 9 ด้าน โดยพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวเป็นด้านที่นักเรียนผ่านเกณฑ์มากที่สุด รองลงมาคือ พหุปัญญาด้านภาษา ส่วนพหุปัญญาด้านที่มีนักเรียนผ่านเกณฑ์น้อยที่สุด คือ พหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย พบว่า ฝ่ายบริหาร ครูที่ปรึกษา ครูบ้าน และผู้ปกครองนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย มีความเหมาะสมและสามารถส่งผลต่อการพัฒนาพหุปัญญาทั้ง 9 ด้านของนักเรียน และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : พหุปัญญา, รูปแบบการบริหาร, โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย

Abstract

The main purpose of this research was to develop an administration model for developing multiple intelligences of Kanchanapisek Wittayalai School students. Four sub-purposes were set as the guidelines for research procedures 1) to study administration state for developing multiple intelligences of the school students 2) to formulate the model for developing multiple intelligences of the school students 3) to experiment the formulated model for developing multiple intelligences of the school students 4) to evaluate the experimented model for developing multiple intelligences of the school students. The research procedures were carried out through 4 stages 1) analyzing related documents and researches, interviewing experts and conducting focus group discussion among Kanchanapisek Wittayalai School administrators 2) formulating the hypothetical model based upon the results from stage 1) 3) experimenting the hypothetical model with Kanchanapisek Wittayalai School, Phetchaboon, which was purposively selected as the sample, and 4) evaluating the

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

experimented model for the impacts on the students multiple intelligence development through the public hearing from vice president of school corporation, counseling teachers, home teachers and parents of M.S. 1- student

The results revealed as follows :

1) The state of the administration for developing students' multiple intelligences of all nine Kanchanapisek Wittayalai Schools of the country is still not clearly structured ; activities for development of students' multiple intelligences are found to be carried out in the form of projects and extra curricular activities, but there appear to be some shortcomings, especially lacking standard follow up procedure.

2) The administrative model for developing multiple intelligences of Kanchanapisek Wittayalai School students consists of the following components:

2.1 Success image : vision, mission, and purpose

2.2 Organization Structure : general administration, academic administration, personnel administration, finance administration, and boarding - school dormitory administration

2.3 Management : strategy ,mobilization, participation, autonomy, and the activities conducted to develop students multiple intelligences, multiple intelligences, which consist of : 3 activities integrated into 8 subject group curriculum , 4 student-developing activities, 5 extra curricular activities, and 5 boarding school dormitory activities

2.4 Monitoring : supervision and evaluation

3) Results of the model experiment : the students passed the 80 % set criterion of multiple intelligence in all 9 dimensions ; the most criterion passing were the students with bodily and kinesthetic intelligence and the second most criterion passing was linguistic intelligence. The least criterion passing was logical and mathematics intelligence

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

4) Results the model evaluation : the administrators, counseling teachers, home teachers, M.S.1- student guardians concurred that the administration model for developing multiple intelligences of Kanchanapisek Wittayalai Schools is appropriate and will impact the development of all nine dimensions of students intelligence. Also, all of them expressed a high level of satisfaction.

ความเป็นมาและปัญหาการวิจัย

การศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า บุคคลหรือชุมชนที่มีคุณภาพเท่านั้นที่จะช่วยพัฒนาและสร้างความเจริญให้แก่ประเทศชาติของตนได้ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาในด้านสังคม เศรษฐกิจ ด้านการเมืองและด้านอื่นๆ ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาก็คือ การศึกษา เมื่อบุคคลในชาติได้รับการศึกษาก็จะเป็นผู้ที่มีคุณภาพดี อันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศบนพื้นฐานการเสริมสร้างทุนของประเทศทั้งทุนทางด้านสังคม ทุนด้านเศรษฐกิจ และทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง โดยยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และได้ัญเชิญ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อมุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพคนใน ทุกมิติอย่างสมดุล ทั้งจิตใจ ร่างกาย ความรู้และทักษะความสามารถ เพื่อให้เพียงพอทั้งด้าน “คุณธรรม” และ “ความรู้” ซึ่งจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุผล” รอบคอบและระมัดระวัง ด้วยจิตสำนึกในศีลธรรม และ “คุณธรรม” ทำให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถตัดสินใจโดยใช้หลัก “ความพอประมาณ” ในการดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต อดทนขยันหมั่นเพียร อันจะเป็น “ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี” ให้คนพร้อมเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นและสังคมที่สงบสันติสุข รวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานการดำรงชีวิตและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน นำไปสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550, หน้า 54)

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายที่เป็นทั้งแนวปรัชญาและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาของไทยได้กำหนดแนวทางการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการศึกษาโดยทั่วไปที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข เป็นทรัพยากรอันมีคุณค่าของสังคม ทั้งนี้ได้มีนักการศึกษา นักวิชาการ นักบริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย มีเหตุผลมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ ซื่อสัตย์ ประหยัด มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีปัญญา คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำรงชีวิต โดยมีความสามารถ ด้านใดด้านหนึ่ง หรือรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เช่น ความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถด้านภาษา ดนตรี กีฬา เป็นต้น เป็นคนทันสมัย ทันโลก ทันเหตุการณ์ มีความเป็นไทย สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ และทำประโยชน์ให้เกิดแก่ตนเอง สังคมและประเทศชาติ มีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี เป็นคนร่าเริง แจ่มใส ร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง ปลอดภัยจากการตกเป็นทาสของอบายมุข และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงแก่อัตภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 1)

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข ท่ามกลางสภาพสังคมปัจจุบันนับเป็นสิ่งที่ท้าทาย โดยเฉพาะในยุคสมัยที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม และเกิดผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินชีวิตของคนทุกเพศ ทุกช่วงวัยของชีวิต ปัญหาสังคมได้ทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการมีค่านิยมฟุ้งเฟ้อ การเลียนแบบการแพร่ระบาดของสารเสพติด ปัญหาเรื่องเพศการก่ออาชญากรรม การฆ่าตัวตาย ความอ่อนไหวทางจิตใจ ปัญหาเหล่านี้มีสาเหตุที่สำคัญ คือ บุคคลไม่รู้จักตนเองและสภาพแวดล้อมที่ดีพอ ขาดทักษะการ

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

ตัดสินใจ แก้ปัญหา ขาดทักษะในการใช้ชีวิต และไม่สามารถปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ ได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, หน้า 3)

โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เนื่องในมหามงคลวโรกาสเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ 50 ปี ในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2539 จำนวน 9 แห่งทั่วประเทศ คือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดกระบี่ โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง เพื่อต้องการให้ กุลบุตร กุลธิดา มีความเป็นสุภาพบุรุษ สุภาพสตรี ที่มีระเบียบวินัย มีบุคลิกลักษณะดี มีความเป็นผู้นำ มีความรู้ ความสามารถสูง เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม และเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เพื่อให้ออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติในทุกๆ ด้าน โดยมีโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นต้นแบบในการบริหารงาน ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตลอดจนนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จึงมุ่งสร้างและพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะชีวิต ความคล่องแคล่วด้านภาษาและคอมพิวเตอร์ สร้างบรรยากาศ กระบวนการเรียนรู้ที่เพลิดเพลิน และมีการประเมินผลที่พิจารณาทักษะและความสามารถรอบด้าน โดยเน้นการพัฒนาอุปนิสัยและบุคลิกภาพ ให้ความสำคัญแก่การเรียนรู้และกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อให้เกิดดุลยภาพกับวิถีชีวิตทางศิลปะ วัฒนธรรม สังคม กีฬา ดนตรี รวมทั้งสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาพหุปัญญาทั้ง 9 ด้านตามแนวทฤษฎีของการ์ดเนอร์ อันประกอบด้วย ด้านภาษา ด้านตรรกะ และคณิตศาสตร์ ด้านมิติ ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเข้าใจตนเอง ด้านธรรมชาติวิทยาและด้านการดำรงชีวิต ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยมีลักษณะเป็นโรงเรียนประจำ เวลาส่วนใหญ่ของนักเรียนจะอยู่ที่โรงเรียนมากกว่าที่บ้าน ดังนั้นโรงเรียนจึงเปรียบเสมือนสถาบันเสริมปัญญาและสถาบันพัฒนาความเป็นมนุษย์ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จึงมีความแตกต่างจากโรงเรียนปกติทั่วไป การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ต้องเริ่มตั้งแต่ นักเรียนตื่นนอนกระทั่งถึงนักเรียนเข้านอน นักเรียนต้องเรียนรู้ทั้งด้านวิชาการและด้านการใช้ชีวิตในสังคม มีทักษะการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น นั่นคือ การปรับตัวในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนประจำ การทำกิจกรรม

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

หรือทำงานอื่น กับเพื่อนๆ การคบเพื่อน ๆ ที่หลากหลาย จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนา

พหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญควบคู่ไปกับงานด้านวิชาการ เพื่อช่วยพัฒนาชีวิตของนักเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนและสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อตอบสนองต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มีความมุ่งหมายว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

คำถาม

1. สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ประกอบด้วยองค์ประกอบอะไรบ้าง
3. รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้ผลอย่างไร
4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ที่พัฒนาขึ้นเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย และมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

วรรณกรรมการวิจัย

1. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
 - 2.1 การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result – Based Management : RBM)
 - 2.2 การบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management)
 - 2.3 การบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการ
 - 2.4 การวางแผนกลยุทธ์
 - 2.5 การบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 2.6 การระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 2.7 การมอบอำนาจการตัดสินใจ
3. ทฤษฎีพหุปัญญา ของการ์ดเนอร์

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย 2) การสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย 3) การทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย และ 4) การประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย

1. การศึกษา วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์สภาพเกี่ยวกับการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน ทฤษฎีการพัฒนาพหุปัญญาของการ์ดเนอร์ ศึกษาฐานของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยเน้นพหุปัญญา ได้แก่ Caloundra Christian College, Northside Christian College Nambour Christian College, Mueller College และ The University of Queensland ณ

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

รัฐควีนแลนด์ ประเทศออสเตรเลีย แนวทาง การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน รวมทั้งได้
ศึกษา วิเคราะห์สภาพการบริหารและการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา พหุปัญญาของนักเรียน จากแผนปฏิบัติ
ราชการ หลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลการปฏิบัติราชการของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยทั้ง
9 แห่ง

2. ศึกษาสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย
โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและ
รองผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ทั้ง 9 แห่ง จำนวน 37 คน ครูที่รับผิดชอบกิจกรรม
นักเรียนของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง จำนวน 9 คน

3. ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนา
ภิเษกวิทยาลัย โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาและ
สถานศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านพหุปัญญา

**ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนของ
โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย** ผู้วิจัยนำผลการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหาร
เพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน มากร่างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน
โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย 1) ภาพลักษณ์ความสำเร็จ (Success Image)
2) โครงสร้างการบริหาร (Organization Structure) 3) การบริหารจัดการ (Management) และ 4) การ
กำกับติดตาม (Monitoring) โดยจัดองค์ประกอบและเขียนคำอธิบายคู่มือประกอบร่างรูปแบบการบริหาร
และนำเสนอร่างรูปแบบที่จัดทำต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเป็นประโยชน์ และความเหมาะสมของ
รูปแบบการบริหารและคู่มือ โดยใช้การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

**ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน
โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย** การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการนำรูปแบบการบริหาร เพื่อ
พัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ไปทดลองใช้ในโรงเรียนกาญจนาภิเษก
วิทยาลัย เพชรบูรณ์ ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากโรงเรียน
กาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ มีการจัดการศึกษาแบบนักเรียนประจำ สำหรับนักเรียน ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมด ซึ่งเป็นนักเรียนที่มาจากภูมิภาคที่แตกต่างกัน และต้องมาใช้ชีวิตอยู่ในหอพัก

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

นักเรียนประจำ มีการปรับตัวและเริ่มเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมใหม่ของโรงเรียนประจำในเวลาพร้อมๆ กัน โดยได้ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน ระหว่างวันที่ 4 พฤษภาคม 2552 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2552 เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานผู้วิจัยได้ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงเรียน เพื่อสรุปผลการนำไปใช้ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย หลังจากที่ได้ทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญา ของนักเรียนในขั้นตอนที่ 3 แล้ว ผู้วิจัยได้นำประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษก วิทยาลัย ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย เพชรบูรณ์ จำนวน 3 คน ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 7 คน ครูหอพักนักเรียนประจำ จำนวน 5 คน และผู้ปกครองนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 84 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 99 คน ได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นบุคคลที่ดูแล และกำกับติดตามการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สรุปผลการวิจัย

1. โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยทั้ง 9 แห่งทั่วประเทศ มีสภาพการบริหารงานเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนอยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มบริหารวิชาการ โดยการสอดแทรกไว้ในการจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งไม่แตกต่างจากโรงเรียน ทั่วๆ ไปในการพัฒนาพัฒนาพหุปัญญาทุกๆ ด้านในตัวเด็กนักเรียน 1 คน เล็งเห็นเฉพาะความสามารถที่นักเรียนแสดงออกเท่านั้น ทุกโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนในรูปแบบโครงการ/กิจกรรมเสริม แต่ไม่มีการวัดและประเมินผลความสามารถทางพหุปัญญา

2. รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

1) ภาพลักษณ์ความสำเร็จ (Success Image) ประกอบด้วย วัสดุทัศนัย พันธกิจ และจุดมุ่งหมาย

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

2) โครงสร้างการบริหาร (Organization Structure) ประกอบด้วย กลุ่มบริหารทั่วไป กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารหอพักนักเรียนประจำ

3) การบริหารจัดการ (Management) ใช้หลัก S:PMA เป็นตัวขับเคลื่อน ได้แก่ กลยุทธ์ (Strategy) ในการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญา ประกอบด้วย

- การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมประชุมปรึกษาหารือ และร่วมดำเนินการเพื่อการตัดสินใจและตัดสินใจ กำกับการทำงานร่วมกันในการพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน

- การระดมทรัพยากร (Mobilization) หมายถึง การแสวงหาบุคลากร งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งความร่วมมือจากแหล่งต่าง ๆ ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน

- ความเป็นอิสระ (Autonomy) หมายถึง การเปิดโอกาสให้คณะทำงานร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน และร่วมกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาและมอบอำนาจการตัดสินใจในงานที่ได้รับมอบหมาย

4) การกำกับติดตาม (Monitoring) โดยเน้นกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลแบบ 360 องศา ตามสภาพจริงทุกรายการ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย พบว่า นักเรียนมีความสามารถทางพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทั้ง 9 ด้าน โดยพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวเป็นด้านที่นักเรียนผ่านเกณฑ์มากที่สุด รองลงมาคือ พหุปัญญาด้านภาษา ส่วนพหุปัญญาด้านที่นักเรียนผ่านเกณฑ์น้อยที่สุด คือ พหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ตามความเห็นของฝ่ายบริหาร ครูที่ปรึกษา ครูบ้าน และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยระบุว่าเป็นรูปแบบการบริหารที่มีความเหมาะสมและสามารถส่งผลต่อการพัฒนาพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน ของนักเรียน และทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารในระดับมาก

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

อภิปรายผล จากการสรุปผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน พบว่า โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยทั้ง 9 แห่งทั่วประเทศ มีการบริหารงานเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนอยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มบริหารวิชาการ โดยการสอดแทรกไว้ในการจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งไม่แตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป ส่งผลให้การบริหารจัดการยังไม่สามารถบรรลุตามจุดเน้นของกลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ดังงานวิจัยของวีระพงษ์ ประดิษฐ์ (2548, หน้า 98) ที่ว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นโรงเรียนวัดอุปพระสงฆ์พิเศษ ยังไม่สามารถพัฒนานักเรียนไปบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียน เนื่องจากสภาพปัญหาในด้านต่างๆ อาทิ เช่น ปัญหาการเปลี่ยนผู้นำ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร เป็นต้น

2. จากการสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ตามขั้นตอนของการวิจัย ทำให้ได้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาพลักษณ์ความสำเร็จ (Success Image) 2) โครงสร้างการบริหาร (Organization Structure) 3) การบริหารจัดการ (Management) และ 4) การกำกับติดตาม (Monitoring) ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวมีความสำคัญ เหมาะสม และสามารถส่งผลต่อการพัฒนาพหุปัญญาทั้ง 9 ด้านของนักเรียนได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยและผ่านการตรวจสอบและทดลองใช้มาเป็นอย่างดี

2.1 ภาพลักษณ์ความสำเร็จ (Success Image) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ซึ่งมีความสอดคล้องกับจุดเน้นของกลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ที่ว่านักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยต้องมีระเบียบวินัย มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรมจริยธรรม มีลักษณะของความเป็นไทย และค่านิยมอันพึงประสงค์ มีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างชัดเจนและสามารถสื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่านและเขียนได้ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ มีแนวคิดในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุนทรียภาพ มีทักษะพื้นฐานด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา เห็นคุณค่าของตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

พีรพัฒน์ วัชรินทรากูร และคณะ

ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวีระวัฒน์ ปันนิตานัย (2548, หน้า 128) ที่กล่าวถึงสิ่งที่จะทำให้การบริหารงานบรรลุผล จะต้องประกอบด้วย 1) การสร้างภาพ (Image) ที่ควรจะเป็นในอนาคต 2) การสื่อสาร (Communication) เป็นการขยายความคิด ความเชื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและเข้าใจ และ 3) การปฏิบัติโดยการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Actions through empowerment) เป็นการมอบหมายให้ผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ปฏิบัติ

2.2 โครงสร้างการบริหาร (Organization Structure) ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดให้โครงสร้างการบริหารเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยประกอบด้วยนักเรียนประจำ และไป – กลับ จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดโครงสร้างบริหารให้เหมาะสมและครอบคลุมการบริหารงาน ดังที่ ทิพาดี เมฆสุวรรณ (2545, หน้า 21-23) ได้กล่าวว่า องค์การที่ได้ มีการใช้ระบบบริหารโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ การบริหารเงิน บริหารคนสู่หน่วยงานระดับล่างเพื่อให้สามารถทำงานบรรลุผลได้อย่างเหมาะสม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารระดับต้น ระดับกลางซึ่งเข้าใจปัญหาเป็นอย่างดี ได้เป็นผู้แก้ไขปัญหาและสะสมประสบการณ์เพื่อก้าวสู่ผู้บริหารระดับที่สูงขึ้นต่อไป ซึ่งนอกจากจะช่วยลดปัญหาข้อขัดข้องที่ทำให้การทำงานล่าช้า ลดขั้นตอนการทำงาน แล้วยังสามารถเพิ่มความยืดหยุ่นและประสิทธิภาพในการทำงานด้วย

3.3 การบริหารจัดการ (Management) ใช้หลัก S:PMA ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารเพื่อพัฒนาหุปัญญาของนักเรียน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม การระดมทรัพยากร และส่งเสริมความเป็นอิสระในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเมตต์ เมตต์การุณจิต (2541, หน้า 12 - 13) ที่ว่า การบริหารโดยเน้นการมีส่วนร่วมและมีการเสริมแรงจะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในองค์กร และเกิดความผูกพัน สร้างความสามัคคี ก่อให้เกิดพลังในการทำงานส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามจุดประสงค์ อันเนื่องมาจากสมาชิกในองค์กรยอมรับเป้าหมายขององค์กร มาเป็นเป้าหมายของตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540, หน้า 11) ที่ว่าปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการด้วยกัน ที่สำคัญคือผู้บริหาร และกรรมการสถานศึกษา จะต้องให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วม จะต้องมียุทธศาสตร์สัมพันธ์ สร้าง

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

ความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน เพื่อสร้างความศรัทธาให้ชุมชน ประชาชน จะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาให้สถานศึกษามีคุณภาพ

4.4 การกำกับติดตาม (Monitoring) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการบริหาร เพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก ตัวบ่งชี้ของการวิจัยในครั้งนี้เป็นความสามารถทางพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน ต้องใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ครูที่ปรึกษาต้องมีการสังเกตนักเรียนอย่างละเอียดและสม่ำเสมอ ซึ่งผู้บริหารต้องมีกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลทุกกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย พบว่า นักเรียนมีความสามารถทางพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทั้ง 9 ด้าน ทั้งนี้เนื่องจาก รูปแบบการบริหารมีองค์ประกอบที่ชัดเจนในการกำหนดขอบข่ายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน ดังแนวคิดของ Sweeney (1998, pp.129) ที่ว่า ความสำเร็จของการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมาย 2) ระบบการบริหารจัดการ และ 3) การนิเทศ ติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

4. การประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย มีความเห็นต่อรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ว่ามีความเหมาะสมและสามารถส่งผลกระทบต่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทุกกิจกรรมนักเรียนสามารถพัฒนาพหุปัญญาได้ครบทั้ง 9 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการ์ดเนอร์ (1993, pp. 215) ที่ว่า คนแต่ละคน จะ มีความสามารถเฉพาะด้านที่แตกต่างไปจากคนอื่น และความสามารถในด้านต่างๆ ไม่เท่ากัน ความสามารถที่ผสมผสานกันออกมา ทำให้บุคคลแต่ละคนมีแบบแผนซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน หากได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากกิจกรรมที่เหมาะสมจะสามารถพัฒนาให้แต่ละคนแสดงความสามารถในแต่ละด้านได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของไฉไล สะยะรักษ์ (2545, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษารูปแบบการสอนแนวพหุปัญญาในโรงเรียนประถมศึกษา โดยพบว่า รูปแบบการสอนแนวพหุปัญญาในโรงเรียนประถมศึกษา ควรจัดให้มี

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

การเรียนการสอนแนวพหุปัญญาใน 3 ด้าน คือ 1) หลักสูตร ควรทำการศึกษาข้อมูลในท้องถิ่นว่า ชุมชนต้องการอะไรบ้าง นักเรียนต้องการอะไร นักเรียนควรมีความรู้ ความสามารถในระดับใด จึงจะสามารถอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนการสอนโดยใช้เครื่องมือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับปัญหาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ปัญหาด้านดนตรี ปัญหาด้านมนุษยสัมพันธ์ ปัญหาด้านการเข้าใจตนเอง และปัญหาด้านนันทนาการ 2) ยุทธวิธีการสอน ควรหาวิธีการสอนที่หลากหลายและใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบไปด้วยสื่อ อุปกรณ์ เพื่อสนองต่อการพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน 3) สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ควรจัดสิ่งแวดล้อม เช่น มุมกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความสนใจ ใฝ่รู้ ตามความถนัด และตามศักยภาพของแต่ละคน และนอกจากนี้จากการวัดความสามารถทางพหุปัญญาทั้ง 9 ด้านของนักเรียน โดยการสังเกตของครูที่ปรึกษา พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน ได้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ตามที่โรงเรียนกำหนดไว้ จึงสรุปได้ว่ารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยที่สร้างขึ้นสามารถส่งผลต่อการพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของสันติศักดิ์ ผาผาย (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ปฏิบัติการตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้านเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นตลอดช่วงของการจัดประสบการณ์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปรียานุช สดวธรรมณี (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย การพัฒนากิจกรรมในหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากิจกรรมในหลักสูตรเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ด้วย 3 หลักการ ได้แก่ หลักเอกัตบุคคล หลักประชาธิปไตย และหลักการปฏิบัติที่สอดคล้องกับทฤษฎีทศวรรษการมีส่วนเกี่ยวข้องของนักเรียนใน 3 ลักษณะ ได้แก่ การมีอิสระ การแสดงความคิดเห็น และการสื่อสาร ประกอบด้วย 10 กิจกรรม และเมื่อทดลองใช้ 10 กิจกรรมในลักษณะการเข้าค่ายพักแรมเป็นเวลา 5 วัน ผลปรากฏว่า นักเรียนมีทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ทั้ง 5 ด้าน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนไปใช้ ควรมีการประชุมครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย และจัดอบรมให้ความรู้ด้านพหุปัญญาแก่ครูและบุคลากร

1.2 ระหว่างการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาไปใช้ ควรมีการนิเทศ กำกับติดตามในแต่ละกลุ่มบริหารงานอย่างต่อเนื่อง

1.3 หลังจากการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาไปใช้ ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและประเมินผลการดำเนินงานจากการจัดกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาพหุปัญญาทั้ง 9 ด้านของนักเรียน

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนไปใช้ เพื่อนำข้อมูลที่ค้นพบมาประกอบการพิจารณาพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถสูงตามทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์

พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร และคณะ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **รายงานการปฏิบัติการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ไฉไล สะยะรักษ์. (2545). **รูปแบบการสอนแนวพหุปัญญาในโรงเรียนประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- วีระพงษ์ ประดิษฐ์. (2548). **รูปแบบการจัดการศึกษากลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- วีระวัฒน์ บัณฑิตานัย. (2548). **ผู้นำการเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เนท.
- สันติศักดิ์ ผาผาย. (2546). **การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศาสตร์และสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี (2550). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ พ.ศ. 2550 - 2554**. กรุงเทพฯ: วิ.เจ. พรินติ้ง.
- Gardner, H.(1993). **Multiple Intelligence : Theory in Practice**. New York : Basic Books.
- Sweeney,G. (1998). **Leadership in organization**. Upper Saddle River, New York.